

'Ember' jelentésű köznevesült keresztnevek a finn és a magyar szlengben

A köznevesülés folyamatának bemutatására mind a finn, mind a magyar nyelvben számos adat áll rendelkezésünkre. Ezek közül figyelmünk jelen előadásunkban a szlengből származók felé fordul, közülük is kiemelve azokat, melyek a '(valamilyen tulajdonságú) ember' jelentéstípusba sorolhatók. E szavak egy része negatív, elítélő jelentésű, pl. M *gizus* 'nőies férfi', *pali* 'tapasztalatlan ember, károsult', F *uuno* 'bolond, buta', de vannak semleges jelentésűek is, pl. M *muki/muksó* 'férfi', *fruska* 'kislány', F *anni* 'lány', *teemu* 'fiú, haver'.

Adataink forrása a szleng, mely ugyan nyelvi réteggként mindkét nyelv szempontjából igen kutatott terület, de kifejezetten a keresztnévi eredetű szlengszavak jellegzetességeivel eddig csak ritkán kutatták, előadásunkban ezért elsőként az ezzel a szlengbeli szókincsrétanggal foglalkozó előzményirodalmat tekintjük át.

Elvégezzük a finn és magyar keresztnévből származó köznevesült adatok morfológiai és szemantikai összevetését is. Mivel korábban többen is vizsgálták finn és magyar, illetve finn, észt és magyar köznevesült keresztnevek szerkezeti és jelentéstani sajátosságait, ezért előadásunkban elsősorban arra fókuszálunk, hogy a szlengszavak beilleszthetők-e ezekbe a korábban kialakított szerkezeti és jelentéstani csoportokba.

Igyekszünk a finn és magyar példákat összevetve hasonlóságokat és különbségeket megállapítani a két nyelvben zajló köznevesülési tendenciákkal kapcsolatban. Úgy véljük, adataink kellőképpen alátámasztják, hogy a tulajdonnév jelentésének megváltozása, azaz a köznevesülés ebben a rétegben is gyakori jelenségnek tekinthető, sőt a változás összevetésünk során bemutatott általános jellemzői megerősítik a köznevesülésről mint nyelvi univerzáléről vallott feltételezésünket.